

ההחזקה בקרקע

זכורות לך, בודאי, הבעיות שעמדו בפניך שעה שהתארגנות להגנה לאחר כיבושו — או תפיסתו — של משלט. ואתה יודע בנדאות: בעיות אלה עשויות עוד לשוב ולעמוד בפניך בפועל, במלוא חומרתן. היית המום מהמספר הרב של הנפגעים. נאלצת לפזר את כל אנשיך — והם לא הספיקו — כדי לסתום את הפרצות של השטחים המתים, שהקיפו את משלטך באותה סביבה הררית, מקום שכל סלע, כל גבנון־קל עשוי לשמש דרך־גישה מוסתרת לאויב.

ואינך יחיד, כמובן, בענין זה. מאלף ביותר הוא מכתב הדן בבעיה זו, שקיבלתיו זה לא־מכבר מרעך, שהנו כיום מפקד־גדוד בצ.ה.ל.; אף הוא, כמוך, מחניכי לשעבר. לתועלתך ולתועלת חבריך, קציני־המילואים — אביא בזאת קטע ממנו:

ג. החזקת שאר הפלוגה מאחור במדרונות האחוריים של המוצבים הקדמיים והאחוריים. ד. ריכוז מרגמות ה־52 מ"מ ל„סוללה“ פלוגתית ומיקומן בעורף, כדי לנהל את אשן במרוכז למול התקפות־הנגד העיקריות של האויב.

כפי שתינכח עוד להלן הביאה תכנית זו לתוצאות רצויות למדי. אלא, שביצוע ההוראות הגזכרות נמשך זמן רב, שכן החיילים והמפקדים לא היו מתורגלים בכך והיה הכרח לחזור ולהסביר מחדש לכל מפקד את אופן־ההגנה.

10 ימים „ישב“ הגדוד בקו. והרי האמצעים שנקטתי בהם ושהוכיחו את יעילותם: —

א. החזקת־הקרקע כיום

כל הנשק האבטומטי שבפלוגה פרט לשני מקלעים שנשארו עם כל מחלקה עורפית, הועבר לפיקוד מפקד המחלקה שעל המוצב הקדמי. על המוצב רוכז, אפוא, הגשק האבטומטי הבא: — המקלעים הפלוגתיים, שלושת המקלעים של המחלקה שעל המוצב + 3 מקלעים מהמחלקות האחרות.

נשק זה הוצב באופן־דפילדי וחיפה על כל דרכי הגישה אל המשלט ביעילות רבה. כן יכלו המרגמות בנות 52 מ"מ, שרוכזו במדרון המזרחי, לשלוט על הוואדי. מניט ורנ"ט אחד הוצבו כלפי הדרך שמצפון מערב. כך הוצבה ופוזרה ב„קו“ רק מחלקה אחת עם נשק אבטומטי מוגבר ובכל פלוגה, נשארו שתי מחלקות שיכלו לנוח ולשמש כרובה — אם להחלפת המחלקה במוצב הקדמי, אם להוצאת נפגעים או למכות־נגד.

בשעה 0800 ביום השלישי להיותנו בהגנה החל האויב להפגין הפגזה חזקה את המוצב־המחלקתי של פל"ב. ההפגזה נמשכה, לסרוגין, עד שעה 1030. הייתה זו הפגזה של סוללות תותחים ומחלקות של

למן תחילתה של הפעולה — נפגעו אנשינו, לרוב בשעות ההחזקה־בקרקע במגמה־הגנתית. והנני נזכר בויכוח הער שנתערר בקורס, שעה שהדגשת את החיוניות הנודעת להתארגנות־מחדש בהתקפה ולגמישות־של־המפקד בקרב־ההגנה. — רק עתה, משח־ורתי ותרגלתי את הנלמד בתנאים־מציאותיים ביותר בשדה־הקרב — הבינתי וחשתי־על־בשרי את הסיבה, שאילצה אותך להדגיש את הנקודות הללו במיוחד.

כיבוש יעדי־האויב הושלם עם שחר. התקפות־הנגד שלו היו מידיות. אש־פגזים ריתקה אותנו לקרקע מרגע סיום החכימה על היצע ועד לצו־הרי־היום.

את התקפות־הנגד ביצע האויב ע"י הסתננות מתמדת של חוליות וכיתות, שהתקדמו בחסות הסלעים עד טנח זריקת־רימונים. חיילי־הגדוד, שזו הייתה להם טבילת־האש הראשונה, עמדו במבחן והדפו את התקפות האויב. אולם, שמתילב, שמספר הנפגעים גדל והולך בצורה מדהימה. הדו־חיות מהפלוגות העידו על עייפות ומתיחות מתמדת של המפקדים והחיילים. החלטתי לנתר על שני מוצבים מחלקתיים בלתי חיוניים. את המחלקות העברתי למדרון האחורי בטנח של 400 מטר מראש הגבעה המסולעת להטלתי על מפקד הפלוגה, שהחזיקה במתחם „העץ“, למנוע את הסתננות האויב למוצבים שפוננו, על ידי קידום חוליית צלפים למדרון המזרחי, החולש על דרכי הגישה אל המוצבים. כן פקדתי על מפקדי הפלוגות לדלל את כוחותיהם ולבסס את הגנה על השיטה הבאה: —

- א. החזקת מחלקה אחת על המוצבים הקדמיים, שהנשק האבטומטי שלה ממוקם באופן־דפילדי.
- ב. הבטחת האגפים על־ידי זוגות־קלעים.

ברדיפת האש אחר האויב הנסוג. לאויב נגרמו כ־30 נפגעים. חלק מהם הוא סחב אתו, וחלק — השאיר בשדה עד הלילה. הוא חיפה עליהם ביום — על ידי הפגזה קשה של דרכי הגישה אליהם. אבידותינו אנו — הרוג אחד ו־6 פצועים.

מסקנות:

כפי שהדגשתי בתחילת מכתבי, חזרה ולימדה אותי פעולה זו את חשיבותה של ההתחפרות, ובעיקר את חשיבות גמישותו של המפקד בהגנה. שהתבטאה כאן בריכוז הנשק־האבטומטי וריכוז הכוח לשם מכת־הנגד, וכן בשמירה על רעננות האנשים על־ידי תפיסת המערך בצורה המתוארת.

ב. החוקה בלילה

אותו לילה נקבע המערך הבא: —

הפלוגה הגבירה את השמירה על המוצב המחלקתי: — למחלקה מס' 2, שהחליפה את מח' 1 על המוצב, נוספה כיתה אחת ממח' 3. כל שאר הכוח הועבר מהמדרון האחורי של „משלט העץ“ אל מאחורי הגבעה „הקטנה“ שמימין.

עם תחילת הלילה החליט האויב לנקום את חרפת־תבוסתו ביום והחל להפגין את המוצב המחלקתי ובעיקר את המדרון האחורי, שקודם־לכן שימש כעמדה למחלקתנו לשם התקפת־הנגד. ההפגזה היתה מדויקת ובו־כמויות רציניות, אבל הודות להחלפת המקום, להזזת כל הפלוגה, גסתכמו אבידותינו ב־2 פצועים קל מהמוצב המחלקתי. לשאר הכוח לא נגרמו כל אבידות והוא נח במקום החדש.

בסיכום:

כתוצאה מעמידתנו בקרב עלה המורא־ל אצל כל חיילי הגדוד. התברר לי פעם נוספת, שהנושאים אשר נלמדו בקורס: היאחזות־בקרע, גמישות־המפקד בהגנה, והערכת־מצב נכונה ומתמדת — הוכיחו עצמם ומנעו מאתנו אבידות, איפשרו להחזיק בקרקע־החיונית ולהדוף את כל התקפות האויב.

רוצה הייתי שתמסור לחבריני, בוגרי־הקורס, את הדברים שכתבתי, בתקוה כי ישמשו להם כהוכחה וכקור־מנחה לפתרון בעיות שנתעוררו בו־ימיהם מאז ושעתידות — בלי־ספק — להתעורר עוד הלכה למעשה.

שלך דוד

מילאתי, איפוא, את מבוקשו הוא של חברי; — קיימתי את חובתי אני לעורר את מחשבתך על דרך ההתארגנות־מחדש וההתבססות, דבר שלעולם הוא ניצב בפניך בעת קרבות וחשיבותו נעלה מכל־ספק; — ולא נשאר לי אלא לקוות שאף אתה תלמד מכאן את הלקח המתבקש מאליי.

מפקד־ימדריכך לשעבר

מרגמות בנות 81 מ"מ. למן 0930 נשמעו גם צרורות של מק"ב. למזלנו הספיקה המחלקה להתחפר — וכך היו לנו רק 4 נפגעים (שנים נפצעו עם תחילת ההפגזה — טיילו בחוץ, — ושני האחרים נפצעו קל במשך ההפגזה: אחד מרסיס־של־פגז והשני מנתיר־של־אבן). הללו פונו על ידי המחלקה עצמה לנקודת־האיסוף־הפלוגתית וממנה הועברו על־ידי הפלוגה לתחנת האיסוף הגדודית.

בשעה 0915 הרגיש הצופה של כיתה מס' 1 ש„ישבה“ בצד הצפוני של המשלט, בתנועת אויב (רגלים), במרחק כ־900 מ', על מורד הגבעה השחורה. התברר שזוהי תנועת אויב המתכוין לתקוף את מוצב המחלקה.

מפקד הפלוגה נהג לפי ההנחיות־להגנה שניתנו לו. — מפקד המחלקה פתח באש על האויב, משנת־קרב לטוח 500 מ', ע"י שלושה מקלעים בלבד. האויב נאלץ לשנות את מבנהו ולהתפור.

כתגובה על פתיחת־האש מצדנו — הוגברה פעי־לות הנשק־המסייע של האויב, וכאמור הוכנסו לפעולה גם המק"בים שלו.

האויב המשיך להתקדם תוך ניצול פני־הקרקע והתקרב עד כ־200 מטר מהמשלט. עתה ניתנה הפקר דה להפעיל את כל הנשק־האבטומטי שהיה על המשלט, פעולה שהוכיחה מיד את יעילותה. האויב הוצמד לקרקע והיו לו מספר אבידות, הגם שבינתיים הוצאו שנים ממקלעינו מכלל שימוש כתוצאה מהגברת קצב־ההפגזה של האויב.

אותה שעה קיבלה מחלקה מס' 2 פקודה לצאת לאגף ימין כדי לתקוף את האויב מהאגף. האויב (בינתיים נתברר שהוא בגודל פלוגה) המשיך בהס־תננותו ומבלי שים לב לנפגעיו הגיע לטוח של 100—150 מטר מהמוצב.

עתה הוכנסו לפעולה גם המרגמות בנות 52 מ"מ והמחלקה המאגפת תפסה עמדות ופתחה באש על האויב מהאגף הימני.

התקפת האויב נשברה, והוא נסוג (בשעה 1000). הרדיפה אחריו היתה רק באש, כיון שהגביר את הפגזותו על המוצב ועל השטח שבין כוחותינו הנסוגים ובין המחלקה המאגפת. הנשק המסייע שלנו פעל גגד הנשק המסייע של האויב, ביצע משימות אש־סכנה כשנתקרב האויב לטוח הקרוב והשתתף